

College en Raad Woensdrecht
Huijbergseweg 3

Woensdrecht, 10 juni 2026

Betreft: IV-uitbreiding

Geacht College en Raad,

Benegora is bezorgd over een ontwikkeling die contrair is aan de noodzakelijke transitie van dierlijke naar plantaardige eiwitten. Terwijl de noodklok geluid wordt over het Europese milieu wordt Woensdrecht geconfronteerd met de vergunningaanvraag van twee intensieve veehouderijen bedrijven die willen uitbreiden. Voordat wij u oproepen deze aanvragen kritisch te beoordelen, willen we eerst onze bezorgdheid met u delen met referte aan een analyse van Diederik Samson in de wekelijkse update van de Correspondent getiteld:

'Europa moet anders gaan eten, niet uit idealisme, maar uit veiligheidsoverwegingen'.

Hieronder een aantal delen die voor zich spreken.

Een link naar de analyse en een kopie ervan zijn bijgevoegd.

'Het vijfjaarlijkse rapport over de staat van het Europese milieu wond er vorig jaar september geen doekjes om: het verlies aan natuur bedreigt de 'Europese manier van leven'. * Deze crisis zou weleens groter kunnen zijn dan klimaatverandering'.

De Europese Commissie liet in het kader van de zoektocht naar een business case voor de biodiversiteit, scenario's uitwerken. Het Life-scenario sprong er uit. De verschuiving van dierlijke naar plantaardige eiwitten zou voor de kosten van het klimaatbeleid een besparing betekenen van 2.600 miljard ten opzichte van scenario's louter gebaseerd op technologische oplossingen.

'Uitgangspunt van het LIFE-scenario is dat een kwart van de Europeanen gaat eten volgens het Planetary Health Diet, een door wetenschappers opgesteld Schijf van Vijf-achtig dieet dat veel gezonder is voor de planeet en de mens. Het dieet is nadrukkelijk niet louter vegetarisch: drie keer per week (voornamelijk wit) vlees, twee keer vis, twee eieren per week en bijna twee porties zuivel per dag'.

'Het plantaardige dieetmes snijdt aan vele kanten. De positieve effecten van een ander voedselpatroon zijn enorm: voor het klimaat, voor de natuur en voor de volksgezondheid. Er waren dus genoeg redenen om hier vol op in te zetten'.

Kortom een aantrekkelijk scenario: veel goedkoper en gezonder en dan zijn twee andere, wat ons betreft ook belangrijke argumenten als dierenwelzijn en arbeidsomstandigheden in de IV nog niet genoemd.

Terug naar de Woensdrechtse praktijk die in schril contrast staat met deze noodzakelijke transitie en ons inziens ook met het Ontwikkelperspectief Brabantse Wal. In plaats van vermindering/uitfasering van de vleesproductie is sprake van uitbreiding.

Twee IV-bedrijven, aan de Havenweg en de Grindweg, willen uitbreiden. Wij zullen de vergunningaanvragen kritisch beoordelen en vragen dat ook van u. Wellicht zijn er alternatieven waarbij de gemeente een rol kan spelen?

Voor zover huidige wet- en regelgeving het onmogelijk maakt uitbreiding van IV-bedrijven te verhinderen verzoeken wij u het bestaande verbod op nieuwvestiging van IV bedrijven uit te breiden met het verbod tot uitbreiding ervan.

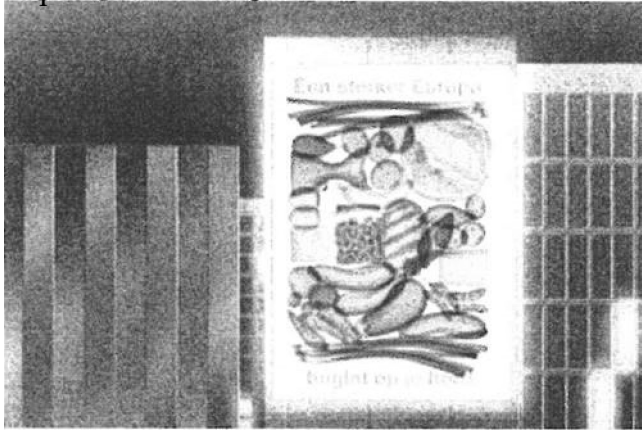
Met vriendelijke groet

Milieuvereniging BENEGORA,

Mede namens de WG Natuur & Milieu St. Brabantse Wal

Bijlage: 1 + onderstaande link

https://decorrespondent.nl/16980/europa-moet-anders-gaan-eten-niet-uit-idealismemaar-uit-veiligheidsoverwegingen/c8ae2cc6-4077-0313-0275-284c378d3217?pk_campaign=weekly&mc_cid=6781ca2527&mc_eid=22f21e6531

Illustratie door Sarah Mafféi (voor ^{De} Correspondent)

Europa's inhaalslag op defensie en energie komt op stoom. Maar voor onze voedselvoorziening blijven we afhankelijk van landen waarmee we liever geen zaken doen. De EU kan er niet meer omheen: meer autonomie op voedselgebied begint bij een plantaardiger dieet.

Europa lijkt na drie grote crises eindelijk doordrongen van de noodzaak om weerbaarder en autonomer te worden.

De coronapandemie leerde ons hoe kwetsbaar we zijn als we al onze (medische) spullen — vaccins, mondkapjes, beschermingsmiddelen — in Azië laten maken. Na de inval van Rusland in Oekraïne ontdekten we tot onze schrik dat Europa voor zijn energievoorziening veel te afhankelijk was geworden van één onbetrouwbare leverancier. En sinds de Amerikaanse president Donald Trump de rechtsorde in binnen- en buitenland dagelijks in woord én daad ondermijnt, zien we de noodzaak om zorg te dragen voor onze eigen veiligheid.

Na bijna veertig jaar komt er zo een einde aan het grote uitbesteden van productie, energie en veiligheid.

De voorstellen om te komen tot een zelfstandiger Europa zijn inmiddels gedaan. * Het rapport van de Italiaanse econoom Mario Draghi leidt langzaam maar zeker tot een ander Europees industriebeleid, met een assertievere houding naar China. * Sinds het begin van de oorlog in Oekraïne is de hoeveelheid opgewekte zonne- en windenergie in Europa met meer dan 50 procent gestegen. * Europese NAVO-landen beloofden vorige zomer hun defensie-uitgaven flink op te schroeven. Al het gesomber over onze onmacht en ons falen ten spijt: op het gebied van handel, energie en wapentuig trekt Europa het been bij.

Maar er is nog een cruciale overafhankelijkheid die Europa bedreigt. Misschien wel de meest riskante van allemaal: ons voedsel.

De productie van dierlijke eiwitten zet onze economie op het spel

De Europese voedselvoorziening is volledig uit balans geraakt. Onze landbouwproductie is weliswaar ruimschoots voldoende om alle Europeanen te voeden, maar die productie is in de afgelopen decennia steeds afhankelijker geworden van de import van enkele cruciale grondstoffen. Inmiddels wordt 66 procent van het veevoer geïmporteerd. * Voor soja, het meest gebruikte veevoeringrediënt, is de EU zelfs voor meer dan 95 procent afhankelijk van de aanvoer van buitenaf.
*

Naast die import verbouwen we zelf ook enorme hoeveelheden veevoer. Meer dan twee derde van het landbouwareaal in de EU wordt daarvoor gebruikt. Dat vereist dan weer een grote hoeveelheid kunstmest, waarvoor we voor meer dan de helft van import afhankelijk zijn. * Al die producten

komen ook nog eens uit een steeds kleiner groepje landen, waaronder de Verenigde Staten en Argentinië (soja), Egypte en zelfs Rusland (kunstmest). De recente geschiedenis leert hoe riskant dat kan zijn.

Zo ongerust als we ons maken over de kwetsbaarheid van onze energievoorziening en defensie, zo schouderophalend reageren politici als het gaat om de voedselvoorziening. Ietszoveelhoeveelheden dierlijke eiwitten produceren is niet alleen slecht voor de gezondheid en de planeet, maar zet door de importafhankelijkheid ook onze economie en autonomie op het spel, Hoog tijd dus om hier verandering in te brengen.

Waarom de landbouwtransitie nauwelijks op gang komt? De boerenlobby

Op dit moment gebeurt echter het tegenovergestelde. Zo kondigde de Europese Commissie in het Europese actieplan voor meststoffen (het Fertiliser Action Plan) subsidiemaatregelen aan om geïmporteerde kunstmest kunstmatig goedkoop te houden. * Kunstmest is door de oorlogen in Oekraïne en Iran in rap tempo duurder geworden, omdat de prijs van de belangrijkste grondstof, aardgas, door het wegvallen van Russisch gas en de blokkade van de Straat van Hormuz almaar blijft stijgen.

Ogenschijnlijk is het dus logisch dat Europa zijn boeren wil bijstaan door de exploderende kosten van kunstmest te dempen. Maar dat kan het beter doen door hen te helpen het gebruik van kunstmest drastisch te verminderen. Wie schaarse goederen kunstmatig goedkoop houdt, houdt kunstmatig de vraag overeind en vergroot dus het probleem van hoge kostprijs en afhankelijkheid alleen maar meer.

De verklaring daarvoor moet deels gezocht worden in de positie die de landbouw inneemt in het Europese politieke debat. De enorme invloed van de boerenlobby op beleidsmakers en politici is berucht en een belangrijke oorzaak van het gebrek aan echte transitie in de landbouw: Zelfs de klimaatwetgeving in de Europese Green Deal, waarmee gigantische economische sectoren als de auto- of staalindustrie verplicht werden zich te richten op duurzame innovatie, heeft nauwelijks gevolgen voor de landbouwsector.

Van de Natuurherstelverordening, die de landbouwvariant van de Europese klimaatwet had moeten worden, bleef na een flinke boerenlobby weinig over. Met name de Europese Volkspartij (EVP), waarvan het Nederlandse CDA deel uitmaakt, is sinds het voorjaar van 2023 bezig elk voorstel dat een aanlasting van de status quo in de landbouw zou kunnen betekenen te vuur en te zwaard te bestrijden. Ze slaagden erin de Europese Commissie te bewegen voorstellen tot vermindering van pesticidengebruik en reeds afgesproken biodiversiteitsvoorschriften voor de landbouw in te trekken.

Voor de natuur is (nog) geen businesscase

Het bouwwerk van de Europese Green Deal, dat steunt op de twee cruciale pijlers 'klimaat' en 'biodiversiteit', is daarmee flink uit het lood komen te hangen. De klimaatpijler, vooral gericht op duurzame energiebronnen en energiebesparing, is stevig vormgegeven en doorstaat ook de recente aanvallen van de industriële lobby of politiek rechts.

Klimaatbeleid wordt daarbij flink geholpen door de razendsnelle technologische ontwikkelingen die duurzame energiebronnen een steeds aantrekkelijker businesscase verschaffen. Bedrijven worden niet langer bedreigd door duurzame ambities, maar profiteren ervan.

Voor de natuur is er niet zo'n businesscase. Natuurbeleid levert bijna nooit meer inkomsten of meer winst op voor bedrijven. Dat maakte de biodiversiteitspijler van de Green Deal vanaf het begin veel kwetsbaarder dan de klimaatpijler. En in het huidige politieke klimaat, waarin veel Europese regeringen en het Europees Parlement gedomineerd worden door rechtse krachten, wordt die pijler in hoog tempo verder ondermijnd, zoals blijkt uit de geschrapte Europese regels voor pesticiden of het uitstel en afzwakken van de verordening tegen ontbossing.

Dat is buitengewoon zorgelijk, want de biodiversiteitscrisis die we op dit moment meemaken — of beter gezegd: veroorzaken — heeft grote gevolgen. Meer dan de helft van de wereldwijde economie is op de lange termijn afhankelijk van wat de natuur aanlevert. Denk aan de bestuiving van gewassen, aan schoon water, vruchtbare grond, medicijnen en meer.

Het vijfjaarlijkse rapport over de staat van het Europese milieu wond er vorig jaar september geen doekjes om: het verlies aan natuur bedreigt de 'Europese manier van leven'. * Deze crisis zou weleens groter kunnen zijn dan klimaatverandering.

Van dierlijke naar plantaardige eiwitten? Dat bespaart duizenden miljarden

Het blijft dus zoeken naar die vermaledijde businesscase voor biodiversiteit. In 2024 was de Europese Commissie er dichtbij toen ze liet berekenen wat de beste manier zou zijn om het klimaatdoel voor 2040 — 90 procent minder CO₂-uitstoot — te bereiken. In de uitgebreide scenariostudies die daarvoor werden gemaakt, sprong één scenario eruit.

In dit 'LIFE-scenario' werd uitgewerkt wat een verschuiving van dierlijke naar plantaardige eiwitten in het Europese dieet zou betekenen voor de kosten van klimaatbeleid. Het bleek een astronomische besparing van in totaal 2.600 miljard euro op te leveren, ten opzichte van de scenario's waarin het klimaatdoel louter met behulp van technologie werd behaald. *

Uitgangspunt van het LIFE-scenario is dat een kwart van de Europeanen gaat eten volgens het Planetary Health Diet, een door wetenschappers opgesteld Schijf van Vijf-achtig dieet dat veel gezonder is voor de planeet en de mens. Het dieet is nadrukkelijk niet louter vegetarisch: drie keer per week (voornamelijk wit) vlees, twee keer vis, twee eieren per week en bijna twee porties zuivel per dag.

Kleinere porties dan de meeste Europeanen gewend zijn, maar het is goed eten met het Planetary Health Diet. Het gaat dan ook niet om een Europese voedselrevolutie. Het mediterrane dieet lijkt al erg op het Planetary Health Diet,* en veganisten zijn natuurlijk nog veel duurzamer.

Als Europeanen minder dierlijke en meer plantaardige eiwitten gaan eten (en boeren die gaan produceren), zorgt dat voor veel minder CO₂-uitstoot in de landbouw. Maar het leidt er ook toe dat er in (en buiten) de EU minder grond nodig is voor veehouderijen en vooral voor veevoerproductie. Dat betekent dus dat er veel meer land overblijft dat teruggegeven kan worden aan de natuur om CO₂ op te nemen. * En omdat de natuur het klimaatwerk voor ons doet, zijn er weer minder peperdure technologieën als 'direct air capture' nodig.

Het plantaardige dieetmes snijdt aan vele kanten. De positieve effecten van een ander voedselpatroon zijn enorm: voor het klimaat, voor de natuur en voor de volksgezondheid. Er waren dus genoeg redenen om hier vol op in te zetten.

De dreiging van peperdure voedsel, of zelfs tekorten, zou ons moeten aansporen om anders te gaan eten

Maar de Europese Commissie durfde het toch niet aan en besloot over het bestaan van het LIFE-scenario in alle toonaarden te zwijgen. Ze was als de dood voor de boerenlobby of voor rechts-populistische partijen, die wel raad zouden weten met een pleidooi uit Brussel om allemaal anders te gaan eten,

We zijn intussen meer dan twee jaar verder. Achteraf blijkt het negeren van het LIFE-scenario een enorm gemiste kans om onze voedselvoorziening duurzamer, maar vooral ook weerbaarder te maken tegen de grimmigere buitenwereld. De Straat van I-Iormuz zit al drie maanden dicht en Trump strooit sinds zijn herverkiezing eind 2024 met sancties, tarieven en dreigementen. Dat kan grote gevolgen hebben voor onze voedselvoorziening. De prijs van kunstmest is in de afgelopen drie maanden al met

40 procent gestegen, * omdat een derde van de wereldvoorraad via de Straat van Hormuz verscheept wordt. * Onze soja komt vooral uit de Verenigde Staten.

Genoeg reden om nog eens over onze consumptie van dierlijke eiwitten te beginnen. Idealisten hoeven daarbij niet langer een betoog te houden over de waarde van de natuur en het lot van ons nageslacht om hun pleidooi voor een plantaardig dieet kracht bij te zetten. Ze kunnen simpelweg uit het raam wijzen. De dreiging van peperduur voedsel, of zelfs tekorten, zou ons moeten aansporen om anders te gaan eten.

De redenen om onze samenleving te verduurzamen zijn verhard. Niet langer redden we toekomstige generaties; het gaat inmiddels vooral om het behoud van onze huidige welvaart en ons welbevinden. Dat kun je cynisch vinden of zelfs betreuren, maar het hemd is nog altijd nader dan de rok.

Allen die onze biodiversiteit een warm hart toedragen zouden er dan ook goed aan doen die nieuwe werkelijkheid te omarmen en de overstap naar een ander dieet te bepleiten om Europa sterker en veiliger te maken. Bloemen, bijen en onze kleinkinderen zullen ons dankbaar zijn.

Dit verhaal heb je gratis gelezen. maar het maken van dit verhaal kost tijd en geld. Steun ons en maak meer verhalen mogelijk voorbij de waan van de dag.

Al vanaf het begin worden we gefinancierd door onze leden en zijn we volledig advertentievrij en onafhankelijk. We maken diepgravende, verbindende en optimistische verhalen die inzicht geven in hoe de wereld werkt. Zodat je niet alleen begrijpt wat er gebeurt, maar ook waarom het gebeurt.

Juist nu in tijden van toenemende onzekerheid en wantrouwen is er grote behoefte aan verhalen die voorbij de waan van de dag gaan. Verhalen die verdieping en verbinding brengen. Verhalen niet gericht op het sensationele, maar op het fundamentele. Dankzij onze leden kunnen wij verhalen blijven maken voor zoveel mogelijk mensen. Word ook lid!